

מ"ת 3237/03/16 - מדינת ישראל נגד מיכאל ארונוב

בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה

מ"ת 3237-03-16 מדינת ישראל נ' ארונוב(עציר)
תיק חיצוני: 101285/2016

בפני מבקשת נגד משיב
כבוד השופטת לאה שלזינגר שמאי
מדינת ישראל
מיכאל ארונוב (עציר)

נוכחים:

ב"כ המבקשת עוה"ד קמינסקי

המשיב הובא באמצעות שב"ס

ב"כ המשיב עוה"ד פלהיימר

החלטה

1. בפני בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים לפי סעיף 21 (א) לחוק סדר הדין הפלילי [סמכויות אכיפה- מעצרים] תשנ"ו-1996.
2. נגד המשיב הוגש כתב אישום בתיק 3236-03-16 המייחס לו עבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, בהיותו של המשיב בלתי מורשה לנהיגה כלל וללא ביטוח.
- בד בבד, עם הגשת כתב האישום, הגישה המאשימה בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים.
3. ביום 8.3.16 התקיים דיון בבקשה בו עתרה המאשימה להורות על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים מאחורי סורג ובריח.
- המשיב עתר לשחררו למעצר בית תחת פיקוח.
4. לאחר שהמפקחים שהתייצבו בבי"המש נחקרו, ונותר בי ספק אם ניתן לתת אמון במשיב שלא יפר תנאי חלופת מעצר והאם המפקחים המוצעים יכולים לשמש כמפקחים ראויים, הוריתי לשירות המבחן להגיש תסקיר מעצר

בעניינו של המשיב והדין נדחה להיום.

ביום 21.3.16 הוגש תסקיר שירות המבחן. בתסקיר סקרה קצינת המבחן את עברו של המשיב, תולדות חייו וציינה, כי המשיב מוכר לשירות המבחן מאבחונים קודמים. קצינת המבחן ציינה כי המשיב הופנה לקבלת תסקיר בחודש דצמבר 2015 (נרשם 2016 אך יש להניח שמדובר בטעות קולמוס וכי הכוונה לשנת 2015) כי המשיב: "...גילה חוסר יציבות בקשר עם שירותנו, כאשר התרשמנו מרגרסיה במצבו, קושי להיערך, להתארגן, לעמוד בזמנים ולבסס השינוי שערך לאורך זמן וחזרה לדפוסים שוליים, כאשר בתקופה זו נעצר בגין חשד לביצוע העבירה הנוכחית.

בהמשך קצינת המבחן מציינת התרשמותה מהמשיב כי: "עולה תמונה של אדם צעיר,

אשר מאופיין בעמדות בעייתיות ומכשילות כלפי גורמי סמכות, ובמצבים רגרסיים חוזר לדפוסים

מוכרים ופועל בצורה שולית.

עוד עולה פער בין הבנתו ברמה הקוגניטיבית באשר לסיכונים העולם מהתנהלותו, לבין קישיו לצפות השלכות התנהגותו והמחירים של מעשיו ברגע המצוקה והשלכותיהם עבורו ועבור קרוביו. פרמטרים אלו מצביעים להערכתו על סיכון להמשך התנהגות שולית ופורצת גבולות".

יחד עם זאת ציינה עוד, כי המשיב הינו: "בעל יכולת להיענות לגבולות חיצוניים ברורים והדוקים, במסגרת מעצר בית, זאת בפיקוח אנשים אשר מגויסים לסייע לו ולהם מחויב... הם יכולים להוות גורם מארגן ומפחית סיכון עבורו".

לאחר שנבדקו ע"י קצינת המבחן המפקחים המוצעים, היא קבעה כי קיים סיכון להמשך התנהגות שולית ע"י המשיב כפי שתואר לעיל אך המשיב הינו בעל יכולת להענות למפקחים בתנאים מגבילים הדוקים והחלופה המוצעת יכולה להתאים תוך הטלת צו פיקוח מעצר "במטרה לגייס את המשיב להתארגנות מחודשת במהלך חייו וכן כלפי גורמי סמכות וחוק ושיתוף פעולה עם שירותינו".

5. בדיון שהתקיים היום, שבה ב"כ המבקשת על עתירתה להורות על מעצרו של המשיב. היא הפנתה לחומר החקירה, שבו מצויות ראיות ולו לכאורה לביסוס העבירות המיוחסות למשיב וטענה, כי למשיב 2 הרשעות קודמות בגין נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, וכי אין ליתן במשיב אמון.

ב"כ המשיב לא טען נגד קיומן של ראיות לכאורה לעבירות המיוחסות למשיב אלא טען כי המשיב אינו מסוכן לציבור, וכי גם אם קיימת מסוכנות כזו, ניתן לאיינה בחלופת מעצר, בשים לב לפסיקת בתי"המש והמלצת שרות המבחן.

6. לחובת המשיב, שהינו כאמור בלתי מורשה לנהיגה כלל, הרשעה קודמת בעבירה של נהיגה כבלתי מורשה ונהיגה תחת השפעת משקה משכר. אולם, לכך יש להוסיף ה"ק נוספת בעבירה של נהיגה כלתי מורשה המצויה בגליון ההרשעות הקודמות בפלילים.

היינו זו הפעם השלישית בה נתפס המשיב נוהג.

לחובת המשיב גם עבר פלילי בעבירות רכוש. ושבל"ר.

7. העבירות בהן מואשם המשיב הינן חמורות ביותר באופיין ומשקפות זלזול מוחלט בחוק ובגורמי אכיפת החוק. המשיב מתעלם מהסכנה הברורה והמיידית הנשקפת מנהיגתו כאשר הוא נוהג על אף שאינו מחזיק ברשיון נהיגה כלל ומעולם לא הוכשר לכך כנדרש.

עוד קבע בית המשפט העליון ברע"פ 665/11 אבו עאמר נ' מד"י מיום 12.12.10 מפי כב' השופט א' רובינשטיין, כי:

"עבירות נהיגה בפסילה ללא ביטוח וללא רישיון, יש בהן לא רק דופי פלילי, אלא אף מוסרי כפול: הסיכון המובהק לעוברי דרך (וגם לנוהג עצמו), וזו עיקר, וכן קשיים במימוש פיצויים בעקבות תאונות דרכים אם אלה יקרו חלילה בעת נהיגה כזאת; ראו למשל סעיפים 7 ו 12 לחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה 1975 ומכל מקום הטלתם על קופת הציבור".

8. סעיף 21 (ב) (1) לחוק סדר הדין הפלילי [סמכויות אכיפה-מעצרים] התשנ"ו-1996 (להלן: "חוק המעצרים") מורה לבית המשפט לבחון, האם לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה ותנאי שחרור, שפגיעתם בחירותו של הנאשם תהא פחותה. כפי שקבע ביהמ"ש העליון: "בחינתו של בית המשפט באשר לשאלת מסוכנותו של הנאשם הינה דו-שלבית. ראשית, מוטל על בית המשפט לבחון האם ניתן באופן עקרוני לאיין את מסוכנותו של הנאשם. רק במידה והתשובה לשאלה זו הינה חיובית, יבחן בית המשפט האם החלופה המוצעת עשויה לאיין את מסוכנותו (ראו לעניין זה, בין היתר, בש"פ 10414/05 משה ניסנוב נ' מ"י (לא פורסם); בש"פ 10210/05 עדנאן אלעטאונה נ' מ"י (לא פורסם); בש"פ 5277/05 מ"י נ' חאתם (עומר) דחלה ואח' (לא פורסם); בש"פ 5859/04 מ"י נ' נאיף אבו סביח (לא פורסם))."

בש"פ 1753/07 אבו רקיה נ' מ"י מיום 19/03/07 מפי כב' השופט ג'ובראן. יפים לעניין זה דברים שנאמרו על ידי כבוד השופט א' לוי בבש"פ 6/07 יאיר כוכבי נ' מ"י (לא פורסם), אשר עיקרם לענייננו נוסח כהאי לישנא:

"בתקופה בה תאונות הדרכים גובות את מחירן בחיי אדם כמעשה של יום יום, מצווים בתי המשפט להחמיר עם נאשמים מסוגו של העורר, גם על ידי החזקתם במעצר בטרם הורשעו. מנקודת השקפה זו סבורני כי אין תחליף לסכנתו של העורר אלא במעצר ממש, ומכאן החלטתי לדחות את הערר".

במקרה דנן, מלבד המסוכנות בעבירות שבהן מואשם המשיב, שהוא נהג ללא רשיון נהיגה, הוא הוכיח כי הוא בז למערכת אכיפת החוק ולביטחונם של ציבור המשתמשים בדרך וממשיך בביצוע עבירות שכבר נדון עליהן. על המשיב נגזר עונש של של"צ בתיק הקודם אולם המשיב לא בצעו כנדרש ובסופו של דבר העונש הומר לעבודות שירות.

מתסקיר שרות המבחן עולה, כי גם את עבודות השירות למשך חודשיים שנגזרו עוד ביוני 2015, טרם השלים המשיב.

עוד טרם סיים המשיב לרצות עונשו בדין התיק הקודם וחרף מאסר מותנה למשך 8 חודשים, שהוטל עליו, לא היה בכל אלה כדי להרתיעו מלשוב ולבצע לכאורה העבירה פעם נוספת. על כן קיימת סבירות גבוהה כי חלופת מעצר שתוטל על המשיב תופר על ידו ולא ניתן ליתן בו לאמון.

מסקנה זו מקבלת תמיכתה גם מתסקיר שרות המבחן. שירות המבחן קבע בתסקיר, כי קיים סיכון ממשי לכך שהמשיב ימשיך ויבצע עבירות נוספות.

בית המשפט העליון קבע בעניין אבו רקיה הנ"ל כי:

"אכן, מעצר עד תום ההליכים בעבירות תעבורה אינו שכיח (ראו: בש"פ 2465/05 סלימאן אלחמידי נ' מ"י (לא פורסם)), אך נסיבות המעשים המיוחסים לעורר, ובפרט חומרתם, יש בהם כדי להצדיק לטעמי את המשך מעצרו עד תום ההליכים נגדו (ראו: בש"פ 7047/04 יוסף אלעסאם נ' מ"י (לא פורסם)). לא מצאתי כל דופי בהחלטת המנומקת של בית המשפט המחוזי. הלכה היא, כי השיקולים לעניין מעצר עד תום ההליכים נוגעים הן למעשים המיוחסים לנאשם והן לנסיבותיו האישיות העשויות ללמד על רמת מסוכנותו (ראו: דנ"פ 2316/95, דנ"פ 2316/95, בש"פ 537/95 עימאד גנימאת נ' מ"י, פ"ד מט641)."

ויפים הדברים גם לענייננו.

כך גם נפסק בבש"פ 6929/12 משה בן דוד נ' מ"י הש' י. עמית, 27.9.12, בו קבע בי"ה המש, כי:

"התנהגותו של המשיב מצביעה על רצדיביזם תוך זלזול בוטה ברשויות החוק ובבית המשפט. יש מקרים בהם מסוכנותו של הנאשם מצדיקה את מעצרו עד תום ההליכים, הגם שמדובר בעבירות תעבורה, ודומה כי עניינו של המבקש נכנס תחת קטגוריה זו."

ר' בש"פ 8495/08 טקאש נ' מ"י מיום 26.10.08 מפי כב' השופטת נאור.

ר' גם בש"פ 6595/12 אדרי מכלוף נ' מ"י, הש' א. חיות, 20.9.12, , ובש"פ 5424/10 עודה זנון נ' מד"י (כב' השופט א.א. לוי) מיום 22.7.10.

9. לאור התנהגותו של המשיב בעבר, הפרות החוק החוזרות ונשנות על ידו, אין שום ביטחון שבמקרה של המרת המעצר לחלופה, לא ישוב המשיב על העבירות בהן הוא מואשם עתה.

על כן, הנני סבורה כי בנסיבות אלו, מוצדק מעצרו של המשיב עד תום ההליכים, בין היתר, כדי למנוע מהמשיב התעלמות מהחוק והמשך סיכון ציבור המשתמשים בדרך.

אין ספק, כי בנסיבות המקרה דנן, אי אפשר לסמוך על המשיב שלא יבצע עבירות נוספות עד לביור משפטו, ועל כן יש הצדקה מלאה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים.

10. אמנם שירות המבחן המליץ על שחרור הנאשם למעצר-בית בפיקוח ובתנאים. אולם אציין, כי כבר נפסק, כי המלצתו החיובית של שירות המבחן, שאף אם יש בה כדי ליצור ציפייה בקרב המשיב, אינה מחייבת את בית המשפט.

שיקול הדעת בהחלטה בדבר מעצרו של נאשם בידי בית המשפט, אשר רשאי שלא לאמץ את ההמלצות המובאות בתסקיר, שהינו אחרי הכול, אך אמצעי וכלי עזר לשם קבלת אינפורמציה עובר לקבלת ההחלטה.

בש"פ 9189/09 שלום ימיני נ' מדינת ישראל מיום 20.11.09.

עוד נפסק, כי המלצת שירות המבחן בתסקיר המעצר הינה בגדר המלצה בלבד, ואין ביהמ"ש כבול אליה.

בש"פ 431/11 מדינת ישראל נ' יחיא מוסטפא מיום 18.1.11.

ההנמקה לכך, הינה כפי שנפסק " [...] השיקולים המנחים את שירות המבחן בהמלצתו והשיקולים והאינטרסים שעל בית המשפט לשקול לצורך החלטתו לא בהכרח זהים וחופפים הם."

בש"פ 5309/05 דוד צמח נ' מדינת ישראל מיום 29.6.05 פסקה 6 להחלטת כב' השופטת ארבל.

בש"פ 4114/13 וכן האסמכתאות המובאות שם, בש"פ 2278/08 קרייבסקי נ' מדינת ישראל (מיום, 19.3.2008), בש"פ 6982/10 ארביב נ' מדינת ישראל (מיום, 6.10.2010) .

11. כפי שנפסק:

"בבסיסו, שחרור בערובה הוא מעין חוזה אמון בין המשוחרר לבין בית המשפט. המשוחרר מתחייב לכך שיעמוד בתנאים ובית המשפט, בהנחה שהוא נותן בו אמון- מורה על שחרורו. כל האמצעים הנוספים, יהיו אלו מפקחים בשר ודם או איזוק אלקטרוני, אינם אלא חישובים שנועדו להבטיח את קיומו של החוזה, אולם אינם יכולים להוות את בסיסו".
בש"פ 9854/06 עאטיאס נ' מד"י, מיום 13.12.06, פסקה 16.

ויפים הדברים גם לענייננו במ"ת - 27421-21-22 מדינת ישראל נ' רביע, קבע כב' השופט רון שפירא כי :

"לעיתים נוטה החברה ואף נוטים בתי המשפט לעשות אבחנה בין עבירות תעבורה ובין עבירות פליליות. לטעמי, וככל שהדבר נוגע למסוכנות, אין מקום לאבחנה זו. מדובר בעבריינות לכל דבר ועניין, עבריינות המסכנת את חיי הציבור, שלומו ורכושו. למרבה הצער מלמדת הסטטיסטיקה כי כתוצאה מהעבריינות בדרכים נפגעו יותר בני אדם מכל עבריינות אחרת. כך גם יש להסתכל על העניין שבפני... כך לכאורה, יש לראות את דרגת מסוכנותו של עבריין התנועה לשלום הציבור במדרג הסיכון הגבוהה ביותר, כמי שהיה כפצצה מתקתקת. כך יש לבחון את עניינו כאשר בית המשפט נדרש לבחון את הבקשה להורות על מעצרו. מכאן גם העילה למעצרו של המשיב עד לתום ההליכים."

בבש"פ 2234/13 דוד נחמני נ' מדינת ישראל קבע כב' השופט מלצר כי:

עמוד 5

"כפי שנקבע שוב ושוב בהחלטותיו השונות של בית משפט זה, הפרמטר החשוב ביותר לצורך שחרורו של נאשם לחלופת מעצר הוא מידת האמון שנותן בו בית המשפט (ראו לדוגמה פסקה 11 להחלטתי ב-בש"פ 3881/08 קקון נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (10.07.2008), וכן: פסקה 27 ב-בש"פ 2737/10 שטרית נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (15.04.2010), וההפניות שם). העיקר הוא בכך שהעורר ביצע, לכאורה, עבירת קשה, על רקע סכסוך בינו לבין המתלונן, עוד במהלך התקופה שבה תלוי ועומד נגדו מאסר מותנה. אפילו אם אניח לטובת העורר כי מאסר זה איננו בר-הפעלה בנסיבות העניין (ואין זה סביר שהשיקול המשפטי האמור היה לנגד עיניו), יש בכך כדי להעיב במידה רבה על עוצמת האמון שניתן לתת בעורר, ובהתאם להקשות על האפשרות לשחררו לחלופת מעצר (על הקשר בין נתון המאסר על תנאי לבין שחרור לחלופת מעצר, ביחס למרכזיותו של יסוד האמון בנאשם - ראו פסקה כ"ז ב-בש"פ 2083/09 מולנר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (19.03.2009), וכן: בש"פ 4977/99 משעלי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (11.08.1999))." (ההדגשה שלי ל.ש.ש.)

וכן בש"פ 352/11 ארז איאסי ברי נ' מד"י, כב' השופט ע. פוגלמן מיום 25.1.13 פסקה 13.

ויפים הדברים לענייננו.

12. בסיכומו של דבר, לאחר ששקלתי את כל הנסיבות של המשיב וישומן של נסיבות אלו על הכללים שנקבעו בפסיקה, אני מורה, כי המשיב יוותר במעצר מאחורי סורג ובריח עד תום ההליכים.

ניתנה היום, י"ב אדר ב' תשע"ו, 22 מרץ 2016, במעמד הצדדים.